

Társadalomtudománnyal foglalkozó MTA doktorok empirikus vizsgálata¹

Sasvári Péter²

Link: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.29124.30087>

Absztrakt

Magyarországon az úgynevezett „soklépcsős” formalizált előmeneteli rendszer terjedt el, amely pontosan meghatározza, hogy milyen követelmények mentén nyerhető el az MTA doktori cím és az egyetemi tanári kinevezés³. Ezt egy több évtizedes kutatói, oktatói és tudományszervezői tevékenység előz meg, amely sok esetben nem tervszerűen zajlik le. Társadalomtudomány területén, az MTA doktori cím esetén, a tudományos publikációs tevékenység és a független tudományos hivatkozások számossága meghatározó. Az elvárt közlemények több típusúak lehetnek pl. folyóiratcikk, könyv, könyvrészlet és konferenciaközlemény. Ezek közül kiemelkedik a folyóiratcikk és a könyv, ahol az értékelésen belül külön minimum pontértéket határoztak meg. Ez a minimum pontozási rendszer MTA IX. Osztály esetén eltérő bizottságonként. Vannak bizottságok, ahol a kiemelten értékelt könyvek súlya nagyon jelentős (pl. Hadtudományi Bizottság), máshol a nemzetközi cikkekre kapott pontok aránya magasabb (pl. Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság). A bizottságok és a bizottságokhoz köthető MTA doktorok hazai és nemzetközi folyóiratcikk publikációs teljesítményeik alapján 4 csoportba sorolhatóak a vizsgált bizottságok, ahol egyes esetekben a hazai, máskor pedig a nemzetközi publikálás a jellemző. Az MTMT szakterületi összesítő táblázata segíti a kutatót a meglévő publikációinak az értékelésében. Az alábbi közlemény mellékletében található egy táblázat, amely megmutatja az MTA doktorok publikációs teljesítményét – minimum, átlagos és maximum közlemény szám feltüntetésével- szakterületi lista egyes sorai alapján bizottságonként. Ez a táblázat segíthet, referenciaként szolgálhat a tudatos publikációs stratégia kidolgozásában.

1. Bevezetés

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya (GJO) az MTA doktora címre pályázók számára az alábbi követelményeket teszi közzé, amelyeket 2006. február 1-jétől benyújtott pályázatok esetében alkalmaz.⁴

1. **Publikációs tevékenység**
2. **Hatás, nemzetközi elismertség, iskolateremtés**
3. **Résztétel a tudományos továbbképzésben és minősítésben**
4. **Kutatási projektek, gyakorlati alkotások**
5. **Rangos tudományos közéleti tevékenység**
6. **Eddigi elért legfontosabb tudományos eredmények bemutatása (önértékelés)**
7. **Pontozáson és minőségi értékelésen nyugvó előszűrés**

¹ Az alábbi közlemény a Nemzeti Közszerződési Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő **Államtudományi Hírlevél** Tudományos sarok rovatában jelent meg. A korábbi Hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-elet/allamtudomanyi-hirlevel/aktualis-szamok>

² Egyetemi docens, Nemzeti Közszerződési Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerződési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

³ Sasvári Péter, Bakacsi Gyula, Urbanovics Anna (2021): Az Egyetemi előmenetel és a publikációs teljesítmény kapcsolata, Magyar Tudomány 182(2021)6, 806–822, DOI: 10.1556/2065.182.2021.6.8

⁴ Zalai Ernő (2006): Az MTA doktora címre pályázók habitusvizsgálatának értékelése, 2001–2005, Közgazdasági Szemle, LIII. évf., 2006. április 380–386. o.

Tudományos publikáción az elbírálás szempontjából általában olyan megjelent vagy közlésre elfogadott, széles kör számára elérhető lektorált és hivatalosan terjesztett alkotást (mindenekelőtt: folyóiratcikket, könyvet és könyvrészletet) értünk, amely új tudományos eredményeket közöl és/vagy szintetizáló jelleggel, új szemlélettel foglal össze valamely szakterületet.

A minimum pontok értékeiből kiolvasható, hogy az összes tudományos publikációk és az azokra érkezett hivatkozások pontjainak (250 és 300 pont között)

1. akár az ötöde a **kiemelten értékelendő könyvekből** (0 és 60 pont között) származhat, azzal a kikötéssel, hogy a jelölt legfeljebb 3 db, önálló vagy legfeljebb egy társszerzővel közösen jegyzett, kandidátusi vagy doktori értekezésétől különböző témájú és tartalmú, korábbi tudományos fokozatának megszerzése után írt teljes szakkönyve vagy monográfiája.
2. **könyvek, könyvrészek, könyvfejezetek és konferenciaközlemények** pontozásából, ahol a pontok száma az ívek hosszával arányos, bizonyos minimum terjedelem teljesülése esetén.
3. **szakkönyvek szerkesztése**, ahol egységes pontszám jár, de a szerkesztett könyvekre érkezett független hivatkozásokért nem adnak pontot.
4. **hazai és nemzetközi listás folyóiratokból** (120 vagy 160 pont) kell, hogy érkezzen.

Ezen belül a nemzetközi listás cikkek esetén (35 és 40 pont) minimális pontos elvárást fogalmaztak meg. Csak azokra a hivatkozásokért jár pont, amelyek csak teljes tudományos művekből érkeztek, ISBN és/vagy ISSN számmal rendelkező helyen megjelent közleményekből.

Minimum követelmények teljesülése nem jelent automatikusan sikeres pályázatot, ezért jó lenne tudni, hogy milyen pontértéket értek el, vagy jelenleg milyen pontértékkel bírnak a jelenleg élő MTA doktorok, ami referencia értéket jelenthet a jövőben pályázók számára.

2. Elméleti háttér

Az MTA GJO doktori habitusvizsgálata során csak széles körben elérhető, szerkesztett és lektorált folyóiratokban és elismert kiadóknál megjelent, a kérelem benyújtása napján a tudományos adattárban (MTMT) szereplő művek vehetők figyelembe.

Különbözőképpen súlyozandók a publikációk a szerzők száma és a megjelenési fórumok, helyek szerint, éspedig:

- az önálló (társszerző nélkül írt) művek és a társ-, illetve többszerzős publikációk,
- a hazai és a nemzetközi folyóiratokban megjelent publikációk (ezek között külön kiemelten az élenjáró nemzetközi folyóirataiban megjelentek),
- a zsűrizett, lektorált, illetve peer review-n átesett publikációk és az ilyen szűréseken keresztül ment írásművek,
- a csak egyszeri kiadásra került írásművek és a többszöri megjelenést, kiadást megélt publikációk, különösen azok a tudományos művek, amelyek több országban és több nyelven, egymástól független kiadást értek meg.

Különbözőképpen pontozandók (súlyozandók) a publikációk a szerzők száma és a megjelenési fórumok, helyek szerint, éspedig:

- az adott tudományterületen rangosnak minősülő tudományos folyóiratokban megjelent tanulmányok, cikkek,
- rangos kiadóknál megjelent, egy-egy nagyobb szakterületet átfogó tudományos szakkönyvek, monográfiák,
- tudományos, ISBN számmal ellátott szakkönyvek, tanulmánykötetek szerkesztése,
- ISBN számmal ellátott tudományos tanulmánykötetekben publikált fejezetek,

- tudományos konferenciák szerkesztett és referált, ISBN számmal ellátott köteteiben publikált tanulmányok.

Az MTA elnökség 2012. 09. 25-i doktori határozata értelmében az MTA doktora cím elnyerésére benyújtott pályázatok értékelése során az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztály (GJO) csak „teljes tudományos műveket”, tudományos besorolású könyveket, könyvrészeket, folyóiratcikkeket, konferenciaközleményeket vesz figyelembe.

A GJO listás folyóiratok a tudományos és doktori bizottságok közzétett folyóiratlistái, amelyek A, B, C és D kategóriákba rendezve felsorolják, hogy alapesetben mely folyóiratokban megjelent közleményeket és hivatkozásait milyen pontértékekkel veszik figyelembe. A hazai folyóiratcikk esetén 2 és 10 pont között, nemzetközi esetén 6 és 25 pont között változik a kapható pontok száma egyedüli és 7 oldalt meghaladó terjedelmű folyóiratcikk esetén (1. táblázat). Minden bizottság befogadja azokat a folyóiratokat is, és pedig D kategóriásként, amelyek a saját listáján ugyan nem, de a GJO más bizottságai listáján szerepelnek. A pontozási táblázatban szereplő pontértékek 7 folyóiratoldalt meghaladó terjedelmű közleményekre vonatkoznak. A 4-7 oldalas cikkeket és hivatkozásait feleannyi pontszámmal értékelik.

Az alábbi GJO bizottságoknak van folyóiratlistája:

- Állam- és Jogtudományi Bizottság (ÁJB),
- Demográfiai Osztályközi Állandó Bizottság (DEM),
- Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság (GMB),
- Hadtudományi Bizottság (HTB),
- Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Doktori Bizottság (NFDB),
- Politikatudományi Bizottság (PTB),
- Regionális Tudományok Bizottsága (RegTB),
- Szociológiai Tudományos Bizottság (SZOC).

1. táblázat: Minimum 8 oldalas, egyedüli szerzős folyóiratcikkre jutó pont bizottságonként, típusonként és kategóriánként

Bizottság/ Kategória	ÁJB	DEM	GMB	HTB	NFDB	PTB	RegTB	SZOC
Nemzetközi A	15	25	20	25	20	25	20	18
Hazai A	8	10	10	10	10	10	10	9
Nemzetközi B	11	16	15	16	15	16	15	13
Hazai B	6	8	8	8	8	8	8	6
Nemzetközi C	7	8	10	8	10	8	10	8
Hazai C	4	6	6	6	6	6	6	4
Nemzetközi D	6	6	8	6	8	6	8	6
Hazai D	2	4	4	2	4	4	4	2

Forrás: Saját szerkesztés az aktuális, 2019. június 28-tól hatályos doktori minimumkövetelmények alapján

A teljes könyvön kívül minden közlemény esetén az alapesetben megadott pontszámok törtrészét kapják mind a közleményekre, mind az azokra történt hivatkozásokra. A kétszerzős 0,6; a háromszerzős 0,4; a háromnál többszerzős 0,3 egyszerzős egységnek felel meg.

Az Osztályon általános elvárás és egyes bizottságoknál előírt minimumkövetelmény, hogy a pályázó rendelkezzen legalább egy önálló vagy két db társszerzős, jelentős terjedelemben új tudományos

eredményeket felmutató, döntően az előző fokozatszerzés utáni időszakban elért új tudományos eredményeire épülő szakkönyvvel, monográfiával (2. táblázat).

A listás nemzetközi és hazai tudományos folyóiratokban megjelent cikkeknek a kategóriák - A, B, C és D - és a szerzők száma és terjedeleme alapján súlyozott összes pontszámát és azok elvárt minimális pontértékét határozták meg (120 és 160 pont között) a GJO-nál. A nemzetközi listásra külön minimális pontértéket definiáltak (35 és 40 pont bizottságonként eltérő), amit külön kell számítani a pályázónak.

2. táblázat: Előírt minimum pontok kategóriánként

Minimális ponttal bíró kategóriák/ Bizottság	ÁJB	DEM	GMB	HTB	NFDB	PTB	RegTB	SZOC
1. Kiemelten értékelt szakkönyv, monográfia	60	(GMB) 0/40 (SZOC)	0	60	30	30	30	40
2. Folyóiratban megjelent pontozott cikkek	120	120	120	140	120	120	160	120
ezekből 2.1. Nemzetközi listás folyóiratcikkek	35	35	35	35	35	35	40	35
1-2. összesen	180	180	180	180	180	180	190	180
4. Pontozott hivatkozások (tudományos)	60	60	60	60	60	60	110	80
ezekből 4.1. Hivatkozások nemzetközi GJO listás folyóiratokból és 4.2. Hivatkozások nem nemzetközi GJO listás folyóiratokból	30	30	30	30	30	30	40	40
Összesen	280	250	250	290	280	280	300	280

Forrás: Saját szerkesztés az aktuális, 2019. június 28-tól hatályos doktori minimumkövetelmények alapján

Így elmondható, hogy az MTA doktori habitusvizsgálatnál minimális pontok tekintetében,

- kiemelt könyvek esetén a pontok 0%-tól (GMB: 0/250) 21%-ig (HTB: 60/290) kell,
- hazai és nemzetközi folyóiratcikkekből a pontok 43%-tól (ÁJB, NFDB, PTB, SZOC: 120/280) 53%-ig (RegTB: 160/300) kell,
- pontozott nemzetközi folyóiratcikk esetén 12,1%-tól (HTB: 35/290) 14%-ig (DEM, GMB: 35/250) kell,
- tudományos és független hivatkozások esetén a pontok 21%-tól (ÁJB és PTB: 60/280) 37%-ig (RegTB: 110/300) kell,
- előbbiből pontozott nemzetközi és hazai folyóiratból érkezett hivatkozások esetén 10%-tól (ÁJB és HTB: 30/290) 14%-ig (SZOC: 40/280) bizottságtól függően kell,

hogy minimálisan származzanak a pontok.

Eredmények

Az MTA GJO-nak jelenleg 209 élő MTA doktora van, akik közül 170 férfi és 39 nő szerepel az adatbázisban. Legkorábbi fokozatszerző 1969-ben doktorált, 2021-ben pedig 4 fő szerzett MTA doktori címet. Az MTA doktorok 88%-nál (186 főnél) megállapítható, hogy átlagosan 253 db közleménnyel bírnak az MTMT szerint. 119 fő esetén be van kapcsolva az MTMT-ben az MTA GJO szakterületi

táblázata. A szakterületi táblázat alapján felmérhető, hogy az MTA GJO MTA doktori habitusvizsgálata során, mely publikációk vehetők figyelembe követelmények teljesülésében. (1. ábra)

Az alábbi esetekben szakterületi táblázat megmutatja a minimum pontok számításához:

1. Folyóiratban megjelent pontozott cikkek számát mutatja
 - **a IX. Osztály nemzetközi listás folyóirataiban** és
 - **a IX. Osztály hazai listás folyóirataiban** sorokban, található számok összege.
2. Nemzetközi listás folyóiratcikkek száma látható **a IX. Osztály nemzetközi listás folyóirataiban** sorban található aktív linknél.

Szakterületi táblázat nem mutatja:

1. Kiemelten értékelt szakkönyvek, monográfiák számát **(a1) szakkönyv, monográfia, kézikönyv (pp. > 112.)** sorban található a lehetséges könyvek száma, amiből meghatározott feltételek esetén választható maximum 3,
2. 1. Kiemelten értékelt szakkönyv, monográfia és 2. Folyóiratban megjelent pontozott cikkek száma összesítve nem látható,
3. 4. Pontozott hivatkozások (tudományos) ezekből 4.1. Hivatkozások nemzetközi GJO listás folyóiratokból és 4.2. Hivatkozások nem nemzetközi GJO listás folyóiratokból hivatkozások között nem megbontott.

MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya				
Sasvári Péter László adatai (2022.03.27)				
Közlemény típusok	Száma		Hivatkozások ²	
Teljes tudományos közlemények ¹	Összes	Részletezve	Független hivatkozások száma	Összes
I. Tudományos folyóiratcikk	82	---	294	330
a IX. Osztály nemzetközi listás folyóirataiban	---	3	40	43
a IX. Osztály hazai listás folyóirataiban	---	32	79	98
egyéb tudományos folyóiratban idegen nyelven	---	34	162	175
egyéb tudományos folyóiratban magyar nyelven	---	13	13	14
II. Könyvek	12	---	24	29
a) Könyv	11	---	24	29
a1) szakkönyv, monográfia, kézikönyv (pp. > 112.)	9	---	19	24
idegen nyelvű	---	4	18	21
magyar nyelvű	---	5	1	3
a2) rövid könyv, monográfia (48 < pp. <= 112)	2	---	5	5
idegen nyelvű	---	1	4	4
magyar nyelvű	---	1	1	1
a3) műhelytanulmány és egyéb (pp. <= 48)	0	---	0	0
idegen nyelvű	---	0	0	0
magyar nyelvű	---	0	0	0
b) Szerkesztett könyv	1	---	---	---
idegen nyelvű	---	1	---	---
magyar nyelvű	---	0	---	---
III. Könyvrészlet	15	---	21	27
idegen nyelvű	---	6	4	6
magyar nyelvű	---	9	17	21
IV. Konferenciakötetben megjelent teljes előadásszöveg	26	---	20	22
idegen nyelvű	---	12	15	16
magyar nyelvű	---	14	5	6
Tudományos közlemények összesen (I.-IV.)	135	---	359	408
idegen nyelvű hivatkozások összesen (I.-IV.)	---	---	239	264

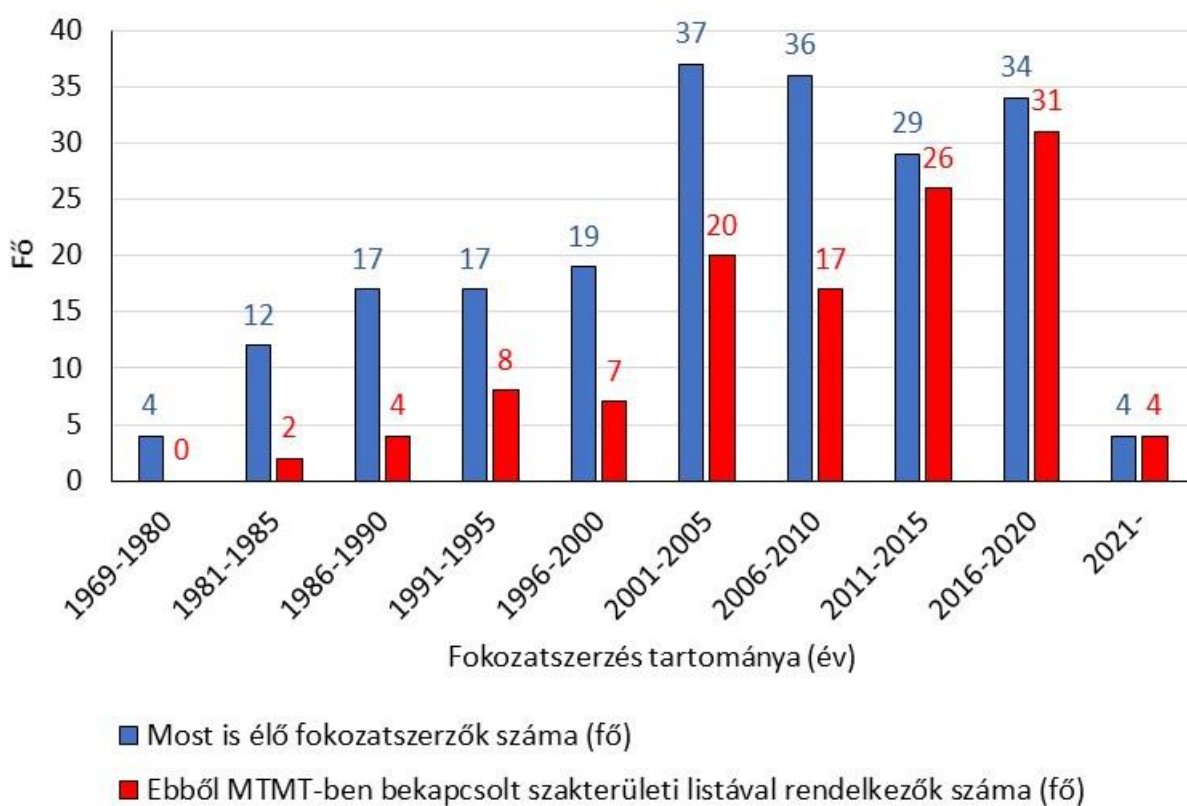
1. ábra: Részlet az MTA IX. Osztály szakterületi listájáról

Forrás: MTMT

A jelenleg érvényes szabályok 2006-tól érvényesek, így 78 fő van olyan, akinek nyilvánosan látható a szakterületi táblázata és 2006-ban vagy utána szerzett MTA doktori fokozatot. (2. ábra)

A 78 főből (3. táblázat)

- ÁJB-hez köthető 25 fő,
- Közgazdaság-tudományi Bizottság (KTB)-hez 17 fő,
- Gazdálkodástudományi Bizottság (GTB)-hez 8 fő,
- HTB-hez 7 fő,
- SZOC-hoz 7 fő
- NFTB-hez 4 fő,
- PTB-hez 3 fő,
- RegTB-hez 2 fő,
- DEM-hez 1 fő,
- és Egyéb bizottságokhoz (Emberi Erőforrások Gazdaságtana Tudományos Bizottság, Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság) 4 fő rendelhető.

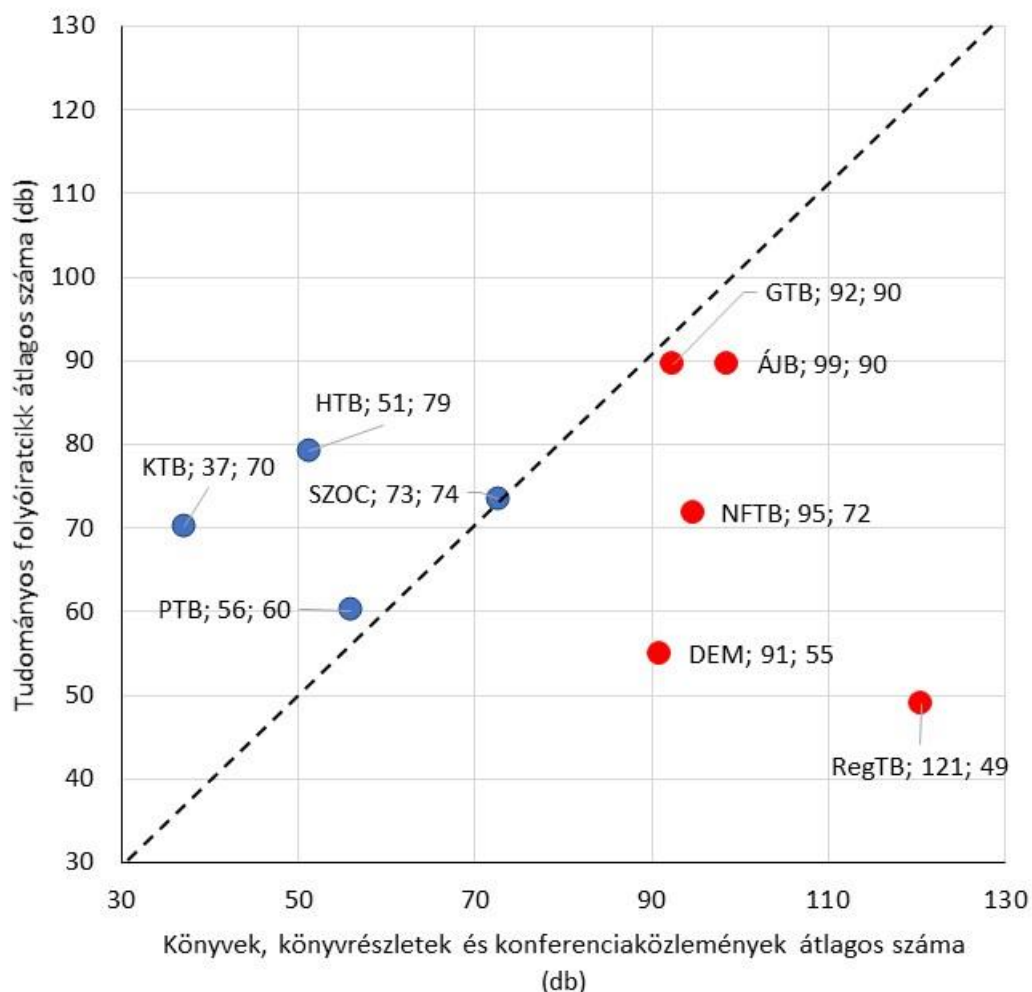

2. ábra: Társadalomtudomány területén működő MTA doktorok száma éves bontásban

Forrás: Saját szerkesztés az MTA és az MTMT adatbázisok alapján

Egyes bizottságok eltérő publikációs szokással rendelkeznek. Van olyan bizottság, ahol (3. ábra)

1. a tudományos nemzetközi és hazai folyóiratcikkek száma magasabb, mint a könyvek, könyvrészek és konferenciaközlemények átlagos száma (Ide tartozik a HTB, KTB, SZOC, PTB)
2. a könyvek, könyvrészek és konferenciaközlemények átlagos száma magasabb, mint a tudományos nemzetközi és hazai folyóiratcikkek száma (GTB, ÁJB, NFDB és DEM).

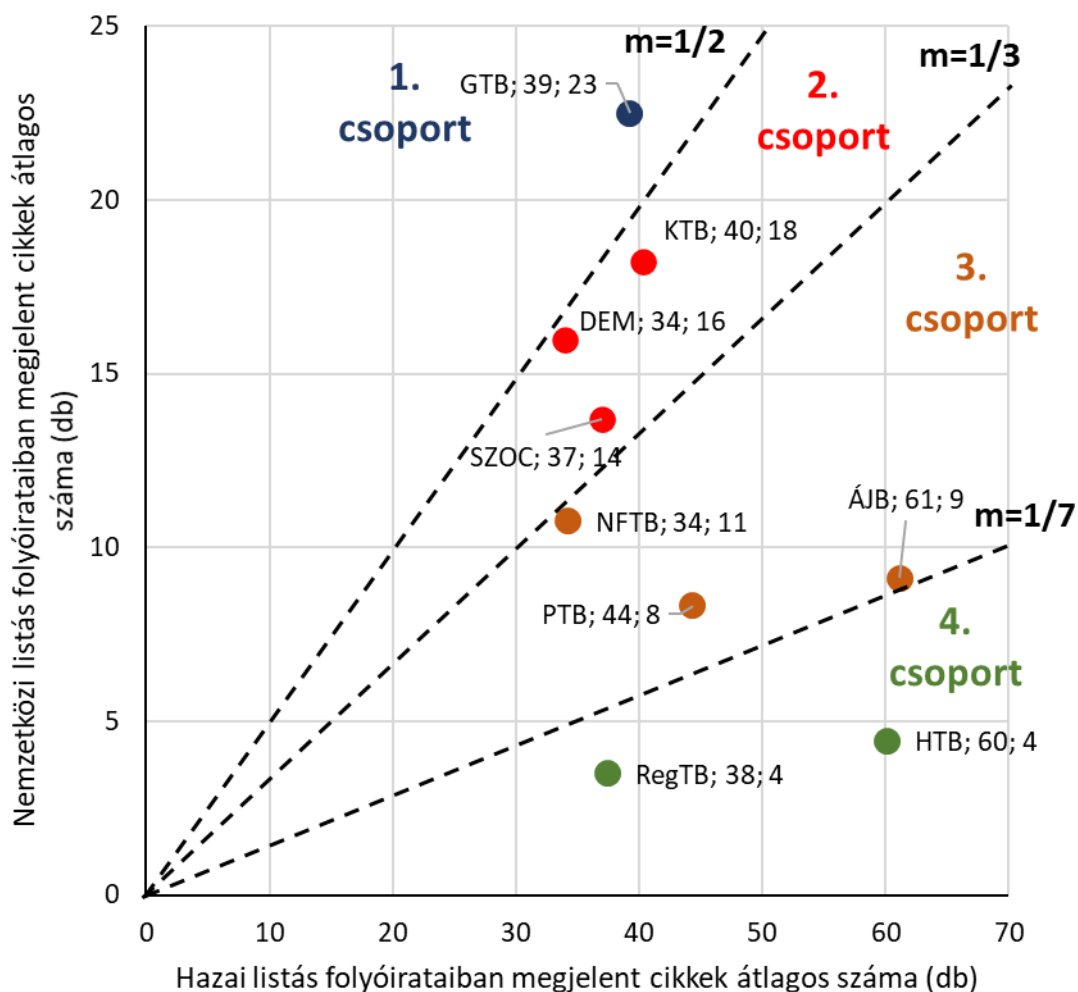

3. ábra: Társadalomtudománnyal foglalkozó MTA doktorok pontozott folyóiratcikkeinek és további tudomány közleményeinek az aránya

Forrás: Saját szerkesztés az MTMT alapján

Ha a nemzetközi és hazai folyóiratcikkek átlagos számát és arányát vizsgáljuk, akkor 4 csoportra bonthatóak a bizottságok MTA doktorai (4. ábra):

1. **erősen nemzetközi folyóiratcentrikus**, vagyis 2 hazai cikkre legalább 1 nemzetközi jut ($m=1/2$ -nél nagyobb). Idetartoznak a GTB MTA doktorai.
2. **nemzetközi folyóiratcentrikus**, vagyis 2 vagy 3 hazai cikkre 1 nemzetközi jut ($m=1/2$ és $m=1/3$ közötti). Itt találjuk a KTb, a DEM és a SZOC doktorait.
3. **hazai folyóiratcentrikus**, vagyis 3 és 7 közötti hazai cikkre 1 nemzetközi jut ($m=1/3$ és $m=1/7$ közötti). Ide sorolhatóak az NFTb-hez, az ÁJB-hez és a PTb-hez köthető végzett doktorok.
4. **erősen hazai folyóiratcentrikus**, vagyis 7 hazai cikkre legfeljebb 1 nemzetközi cikk jut ($m=1/7$ -nél kisebb). Itt találjuk a HTb és a RegTB tagjait.

4. ábra: Társadalomtudománnyal foglalkozó MTA doktorok hazai és nemzetközi listás folyóiratcikkeinek aránya

Forrás: Saját szerkesztés az MTMT alapján

Az MTA doktorok nemzetközi listás folyóiratcikkeinek átlagos száma 12,4 db (3. táblázat), hazai listás folyóiratcikkeinek a száma pedig 47,6 db. Így a nemzetközi és hazai listás cikkek arányok 1:3,8 arányszámmal jellemezhető.

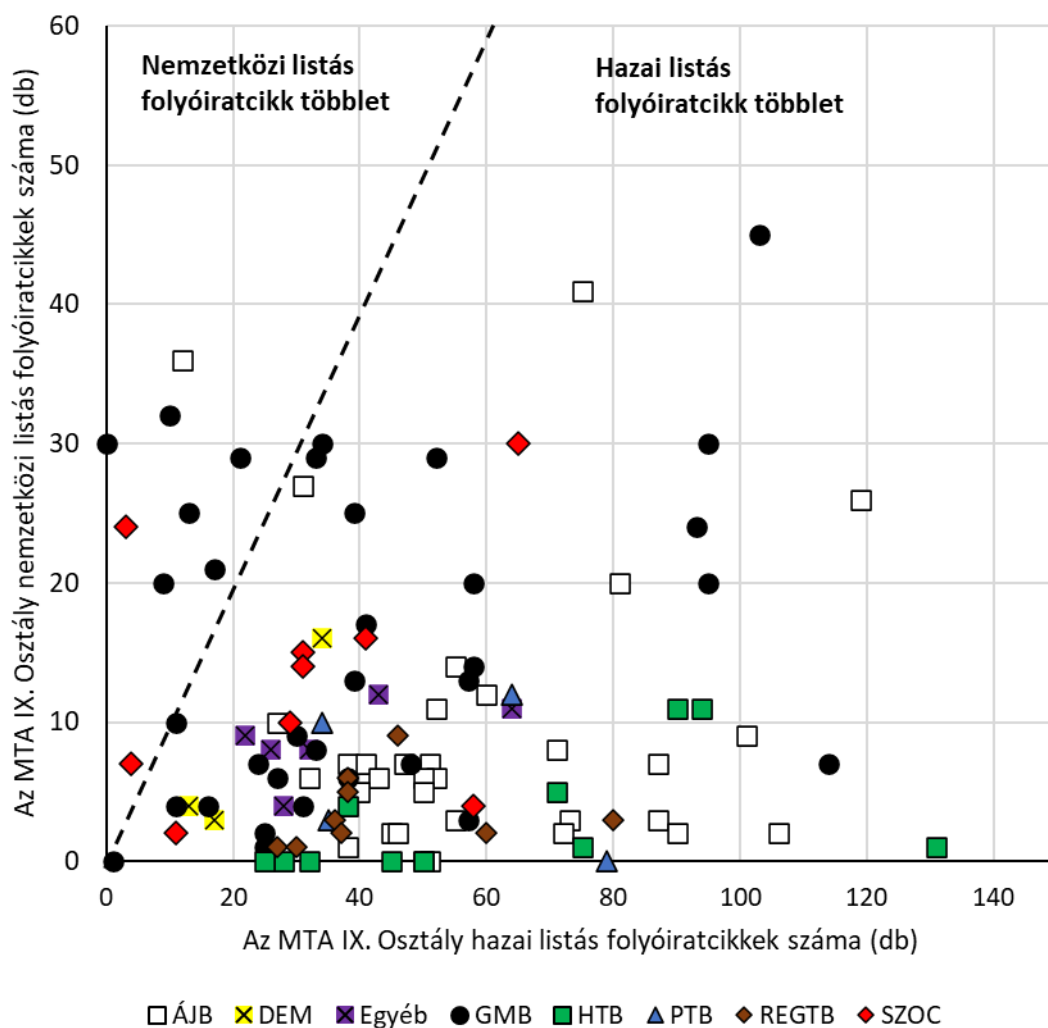
3. táblázat: 2006 és 2021 között MTA doktorokká avatottak folyóiratcikk publikációs szokásai 2022. márciusáig

Bizottság ⁵	Létszám (fő)	Az MTA IX. Osztály nemzetközi listás folyóiratcikkeinek a száma (db)			Az MTA IX. Osztály hazai listás folyóiratcikkeinek a száma (db)			Arány II./I.
		Min.	Átlag I.	Max.	Min.	Átlag II.	Max.	
ÁJB	25	0	9,1	41	27	61,2	119	6,7
DEM	1	16	16,0	16	34	34,0	34	2,1
EEGTB	2	8	8,0	8	26	29,0	32	3,6
GTB	8	4	22,4	30	11	39,3	93	1,8
HTB	7	0	4,4	11	28	60,1	94	13,6
KTB	17	2	18,2	96	0	40,3	114	2,2
NFTB	4	4	10,8	19	14	34,3	73	3,2
PTB	3	3	8,3	12	34	44,3	64	5,3
RegTB	2	2	3,5	5	37	37,5	38	10,7
SJTB	2	4	8,0	12	28	35,5	43	4,4
SZOC	7	4	13,7	30	4	37,0	65	2,7
Végösszeg	78	0	12,4	96	0	47,6	119	3,8

Forrás: Saját szerkesztés az MTA és az MTMT alapján

Bizottságoként nagy eltérések mérhetők. A legnagyobb hazai cikk aránnyal a HTB-nél (1:13,6) és a RegTB-nél (1:10,7) találkozhatunk, a legkisebb arány értékkel pedig Gazdálkodástudományi Bizottságnál (GTB) (1:1,8) és DEM-nél (1:2,1) mérhetünk.

⁵ Rövidítések: Emberi Erőforrások Gazdaságtana Tudományos Bizottság (EEGTB); Gazdálkodástudományi Bizottság (GTB); Közgazdaság-tudományi Bizottság (KTB); Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Tudományos Bizottság (NFTB); Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság (SJTB)

5. ábra: 2006 és 2021 között MTA doktorokká avatottak folyóiratcikk publikációs adatai 2022. márciusában

Ha az MTA doktorokat külön-külön megvizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy több nemzetközi listás (mint hazai listás) folyóiratcikkkel 9 fő rendelkezik, akik közül 1 fő ÁJB-s, 2 fő SZOC-hoz tartozik, a többi GMB-s tag. (5. ábra)

Referencia-lista használata

Jelenleg az MTA doktori habitus vizsgálathoz szükséges pontokat kézzel, manuálisan tudjuk kiszámítani. Ez egy személy esetén több óra vagy egy egész nap szükséges a teljes számítás lebonyolításához. A szakterületi lista ugyan előválogatja azokat a közleményeket, amelyekre pont jár, de bizottságunként nem végzi el a publikációk szelektálását. Független hivatkozásokat az idézés helye szerint az alábbi csoportosítás szerint kellene előkészíteni:

1. nemzetközi listás folyóiratban,
2. nem nemzetközi (hazai) listás folyóiratban,
3. további teljes tudományos közleményben

megjelent hely szerint. Ezt se mutatja a szakterületi lista.

Ráadásul a kapott eredmények csak a minimum pontok teljesülésére vonatkozó információkról tájékoztatnak, ami sok kétséget fogalmaz meg a pályázóban (pl. elég pontom van-e?) Az MTA doktori

habitus vizsgálatnak a **minimum pontok és követelmények teljesülése szükséges, de nem elégséges a sikeres MTA doktori fokozathoz.**

Mellékletben található egy táblázat, amely megmutatja az MTA doktorok publikációs teljesítményét – minimum, átlagos és maximum közlemény szám- szakterületi lista egyes sorai alapján bizottságonként (ÁJB-től SZOC-ig, N oszloptól AN oszlopig) mennyi publikációval bírnak. Az átlagos értékek referencia-listaként funkcionálhatnak a leendő pályázók számára. A szakterületi lista kategóriái az A oszlopban, a pályázó publikációs adatai (db) B oszlopba található. A pályázó kiszámított pontjai – GMB alapján – C oszlopba lettek meghatározva. Az egyes bizottságok minimum pontjait – ahol van a sorokban feltüntetve – F-től M-ig találhatóak. A GMB -a H oszlop, illetve az U oszlop – meg lett jelölve, mivel a számított pontok a GMB pontjaihoz, illetve MTA doktorainak átlagos publikációs számaihoz lettek viszonyítva.

Szöveges értékelés (**alacsonyabb**, illetve **magasabb**) a D (minimum ponthoz viszonyítva) illetve E (átlagos publikációs számhoz viszonyítva) oszlopba található.

Összefoglalás

A tudományos karrier kritériumai három nagyobb tevékenységi kört fednek le: az oktatást, a kutatást és a tudományos közéleti tevékenységet. A teljesítményértékelés hard, kvantitatív oldalát a képesítések, az oktatott órák száma, a tudományos publikációk és az egyes egyetemi és tudományos szervezetekben való szerepvállalás mértéke együtt határozzák meg⁶. Magyarországon soklépcsős formalizált előmeneteli rendszer működik. Ezen lépcsők a PhD-fokozat megszerzését követően a habilitáció, majd az egyetemi tanári cím. Emellett létezik egy másik – a Magyar Tudományos Akadémia által odaítélt – tudományos előmeneteli rendszer is, ennek fokai az MTA kandidátusi cím (ez 1993 óta már nem releváns), az MTA doktora cím (DSc), majd az akadémikusi – rendes vagy levelező – tagság. Az MTA doktora cím eléréséhez habitusvizsgálatra van szükség. A habitusvizsgálat legfontosabb része a tudományos publikációk és az azokra érkezett független hivatkozások pontszerű értékelése. Pontszerű értékelés függ az adott közlemény terjedelmétől és típusától, társszerzők számától és a bizottságtól⁷. A doktori követelmény rendszer a minimum követelményekről tájékoztat, de ennek teljesülése nem jelenti automatikusan a cím odaítélését.

Most élő MTA doktorok empirikus vizsgálata megmutatja, hogy bizottságonként milyen jellegzetességek figyelhetők meg publikációk számossága és típusai alapján.

Mellékletben található egy táblázat, amely megmutatja az MTA doktorok publikációs szakterületi lista egyes sorai alapján bizottságonként mennyi publikációval rendelkeznek. Ez kiinduló pontja lehet a későbbi pályázóknak, hogy egyes publikációs típusokból miből mennyire lenne szükség sikeres pályázat benyújtásához.

Felhasznált irodalom

- [1.] Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának doktori követelményrendszere, https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/IX.%20Oszta%20ly/2019/9GJO_DoktoriMinimumkovetelmenyekTara_20190628tol.pdf
- [2.] Fletcher Clive (2001): Performance Appraisal and Management: The Developing Research Agenda. Journal of Occupational and Organizational Psychology, 74, 4, 473–487. DOI: 10.1348/096317901167488

⁶ Fletcher, C. (2001): Performance Appraisal and Management: The Developing Research Agenda. Journal of Occupational and Organizational Psychology, 74, 4, 473–487

⁷ Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának doktori követelményrendszere

- [3.] Sasvári Péter, Bakacsi Gyula, Urbanovics Anna (2021): Az Egyetemi előmenetel és a publikációs teljesítmény kapcsolata, Magyar Tudomány 182(2021)6, 806–822, DOI: 10.1556/2065.182.2021.6.8
- [4.] Zalai Ernő (2006): Az MTA doktora címre pályázók habitusvizsgálatának értékelése, 2001–2005, Közgazdasági Szemle, LIII. évf., 2006. április 380–386. o

Melléklet

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ					
	MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya													2006 és 2021 között lett MTA Doktorok publikációs teljesítménye (akik szakterületi táblázattal rendelkeznek) 2022. márciusában (n=78 fő)																																		
1	Közlemény típusok	Minta személy	GMB szerint	Megjegyzés		ÁJB	DEM	GMB	HTB	NFDB	PTB	RegTB	SZOC	ÁJB			DEM			Gazdálkodás- tudományi Bizottság			HTB			Közgazdaság- tudományi Bizottság			NFTB			PTB			RegTB			SZOC			Összesen							
2	Teljes tudományos közlemények	Összes (db) I.	Összes (pont) II.	Minimum pont alapján II. és III. alapján	MTA doktori átlagos közlemény szám alapján I. és IV. alapján	Minimum (pont)								Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)	Min. (db)	Átlag (db)	Max. (db)					
3	I. Tudományos folyóiratcikk II. Könyvek		124,6	alacsonyabb		180	180	180 III.	180	180	180	190	180								IV.																											
4	I. Tudományos folyóiratcikk	32	91	alacsonyabb	alacsonyabb	120	120	120	140	120	120	160	120	41	90	224	55	55	55	21	90	250	44	79	134	23	70	262	33	72	114	45	60	89	46	49	52	59	74	111	21	79	262					
5	a IX. Osztály nemzetközi listás folyóirataiban	7	31,8	alacsonyabb	alacsonyabb	35	35	35	35	35	35	40	35	0	9	41	16	16	16	4	23	30	0	4	11	2	18	96	4	11	19	3	8	12	2	4	5	4	14	30	0	13	96					
6	a IX. Osztály hazai listás folyóirataiban	21	59,2		alacsonyabb									27	61	119	34	34	34	11	39	93	28	60	94	0	40	114	14	34	73	34	44	64	37	38	38	4	37	65	0	48	119					
7	egyéb tudományos folyóiratban idegen nyelven	3	0		alacsonyabb									0	7	32	3	3	3	2	14	75	0	4	8	0	7	61	13	19	31	1	3	4	1	3	5	8	16	32	0	9	75					
8	egyéb tudományos folyóiratban magyar nyelven	1	0		alacsonyabb									2	12	47	2	2	2	2	14	57	2	11	21	0	4	30	0	8	24	0	5	9	2	5	8	1	7	21	0	9	57					
9	II. Könyvek (Minimum pontok a kiemelten értékelt szakkönyv, monográfia vonatkozásnak)	6	33,6	magasabb	alacsonyabb	60	(GMB) 0/40 (SZOC)	0	60	30	30	30	40	8	24	59	32	32	32	7	48	156	3	13	25	1	16	41	26	43	69	12	20	29	10	21	31	8	27	48	1	25	156					
10	a) Könyv	3	31,8		alacsonyabb									5	13	35	14	14	14	2	38	118	3	8	15	1	13	36	14	32	61	9	13	16	8	9	10	4	14	23	1	16	118					
11	a1) szakkönyv, monográfia, kézikönyv (pp. > 112.)	2	24,5		alacsonyabb									4	10	34	3	3	3	0	7	14	3	6	12	0	4	14	4	6	9	5	7	9	4	6	7	3	7	14	0	7	34					
12	idegen nyelvű	0	0		alacsonyabb									0	2	13	0	0	0	0	2	11	0	0	2	0	1	3	0	2	3	0	1	2	0	0	0	0	2	5	0	1	13					
13	magyar nyelvű	2	24,5		alacsonyabb									3	8	31	3	3	3	0	5	12	3	6	12	0	3	13	2	5	6	5	7	8	4	6	7	2	5	9	0	6	31					
14	a2) rövid könyv, monográfia (48 < pp. <= 112)	1	7,4		alacsonyabb									0	1	4	1	1	1	0	2	6	0	1	2	0	0	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	2	5	0	1	6					
15	idegen nyelvű	1	7,4		alacsonyabb									0	0	2	1	1	1	0	1	4	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	4					
16	magyar nyelvű	0	0		alacsonyabb									0	1	3	0	0	0	0	1	4	0	1	2	0	0	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	1	4				
17	a3) műhelytanulmány és egyéb (pp. <= 48)	0	0		alacsonyabb									0	1	8	10	10	10	1	18	50	0	1	4	0	9	32	5	25	56	0	5	11	3	4	4	0	6	13	0	7	56					
18	idegen nyelvű	0	0		alacsonyabb									0	0	3	8	8	8	1	8	33	0	0	0	0	6	24	4	20	45	0	3	7	3	4	4	0	4	12	0	4	45					
19	magyar nyelvű	0	0		alacsonyabb									0	1	8	2	2	2	0	10	31	0	1	4	0	3	9	0	5	11	0	3	4	0	0	0	0	1	4	0	3	31					
20	b) Szerkesztett könyv	3	1,8		alacsonyabb									1	11	43	18	18	18	0	6	26	0	5	13	0	3	7	1	10	20	3	7	13	2	12	21	2	12	25	0	8	43					
21	idegen nyelvű	3	1,8		alacsonyabb									0	4	15	1	1	1	0	4	17	0	1	4	0	1	5	0	7	17	0	1	2	0	1	1	0	5	10	0	3	17					
22	magyar nyelvű	0	0		alacsonyabb									1	8	28	17	17	17	0	3	9	0	4	12	0	1	7	1	3	6	2	6	11	2	11	20	2	8	17	0	5	28					
23	III. Könyvrészlet	9	8,7		alacsonyabb									26	64	138	55	55	55	10	20	29	2	30	67	2	15	43	34	43	53	16	32	62	35	75	115	8	42	101	2	41	138					
24	idegen nyelvű	5	6,7		alacsonyabb									1	17	50	18	18	18	1	9	16	0	5	13	0	5	16	13	22	32	1	15	37	10	12	13	3	21	43	0	13	50					
25	magyar nyelvű	4	2,0		alacsonyabb									15	47	108	37	37	37	5	11	21	1	25	66	0	10	30	16	21	31	9	17	25	25	64	102	3	21	64	0	28	108					
26	IV. Konferenciakötetben megjelent teljes előadásszöveg	7	8,2		alacsonyabb									0	11	51	4	4	4	3	25	49	0	8	21	0	6	38	3	10	16	2	4	8	15	25	35	1	4	8	0	10	51					
27	idegen nyelvű	6	7,2		alacsonyabb									0	5	43	4	4	4	0	19	40	0	4	9	0	5	29	3	8	14	0	3	6	3	5	6	0	2	7	0	6	43					
28	magyar nyelvű	1	1		alacsonyabb									0	5	22	0	0	0	3	7	15	0	4	13	0	2	9	0	2	3	1	2	2	12	21	29	0	1	4	0	4	29					
29	Tudományos közlemények összesen (I.-IV.)	54	141,5	alacsonyabb	alacsonyabb	180	180	180	180	180	180	190	180	84	188	402	146	146	146	57	144	203	89	131	207	35	107	374	109	167	206	83	116	146	106	170	233	91	146	224	35	150	402					
30	Tudományos közlemények érkezett független hivatkozások száma	101			alacsonyabb									67	692	1724	1221	1221	1221	499	1347	2990	79	312	671	46	624	2935	365	703	1078	106	283	548	677	785	893	142	827	1859	46	709	2990					
31	Ebből független idegen nyelvű hivatkozások összesen	51			alacsonyabb									17	160	756	884	884	884	232	1108	2579	13	59	141	24	474	2935	132	360	612	22	122	317	150	187	224	58	574	1086	13	374	2935					
32	Pontozott hivatkozások					60	60	60	60	60	60	110	80																																			
33	Hivatkozások nemzetközi GJO listás és Hivatkozások nem nemzetközi GJO listás folyóiratokban					30	30	30	30	30	30	40	40																																			
34	Összesen		141,5	alacsonyabb	alacsonyabb	280	250	250	290	280	280	300	280																																			